

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Anttila, Aira			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Lasten ja biologisten vanhempien yhteydenpito - Tutkielma lastenkotiin sijoitetuista ja huostaanotetuista lapsista			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-12-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 83, liitteitä 3
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassa on tarkasteltu lastenkotiin sijoitettujen lasten ja heidän biologisten vanhempiensa yhteydenpitoa. Tutkimuksessa etsitään vastausta kysymykseen, millaista vanhempien lapsiinsa pitämä yhteys on sijoitusaikana ja toisaalta millä tavalla lapset pitävät yhteyttä vanhempiinsa. Tutkielma on rajattu käsittämään ainoastaan huostassa olevia lapsia, koska heidän sijoitusaikansa lastenkodissa kestää tavallisesti pidempään kuin avohuollon tukitoimena sijoitettujen lasten. Tutkimusaineistona ovat 34 kotkalaisen, lastenkotiin sijoitetun lapsen lastensuojelun asiakirjat, jotka on dokumentoitu tietokoneohjelmaan. Kun tutkielmassa puhutaan lapsista, tarkoitetaan alle 18-vuotiaita lapsia ja nuoria. Tässä työssä vanhemmuutta ei käsitellä pelkästään biologisena vanhemmuutena, vaan se nähdään laajempaan ekologisesta viitekehyksestä käsin. Siinä vanhemmuuteen vaikuttavina tekijöinä ei pidetä pelkästään vanhempien persoonallisuuden piirteitä, vaan hahmotus tapahtuu painottamalla ihmisten ja heidän sosiaalisen ja fyysisen elinympäristönsä häiriösuhteita.</p> <p>Asiakirjat tutkimusaineistona ovat sisällöltään erilaisia verrattuna esimerkiksi haastatteluihin, joissa on valmiiksi sisään koodattuna asian tutkimuksellinen luonne. Lastensuojelun asiakirjoja ei ole tuotettu tutkimuskäyttöön, vaan niiden tekstit ovat asiakkaiden tilanteista kertovia sosiaalityöntekijöiden tekemiä merkintöjä ja muistiinpanoja. Kirjaamistavat ovat vapaamuotoisia, kunkin sosiaalityöntekijän työssään omaksumia kirjaamiskäytäntöjä. Pääasiassa lasten ja biologisten vanhempien yhteydenpitoon liittyvät merkinnät löytyivät lastensuojelun huoltosuunnitelmista, joten ne muodostivat ensisijaisen tutkimusaineiston täydennettyinä lasten asiakaskertomusten tiedoilla.</p> <p>Lapsen turvallisen elämän perustukset rakentuvat vanhemmuudesta käsin. Kun vanhempien voimavarat eivät riitä takaamaan lapselle turvallisia kasvu- ja kehittymismahdollisuuksia, yhteiskunnan taholta tarjotaan avohuollollisia tukitoimia. Jos ne osoittautuvat riittämättömiksi, joudutaan etsimään muita vaihtoehtoja. Tuloksena voi olla lapsen sijoittaminen lastenkotiin.</p> <p>Yhteydenpito lastenkotiin sijoitettujen lasten ja heidän biologisten vanhempiensa välillä on niin kansainvälisissä kuin kotimaisissakin tutkimuksissa todettu ensiarvoisen tärkeäksi, koska sen katsotaan olevan selvin indikaattori lapsen palaamisesta takaisin kotiin. Tässä tutkimuksessa tulosten noin 70 % lapsista oli heitä, joiden luona vanhemmat vierailivat lastenkodissa tiiviisti. Nämä vanhemmat osallistuiivat myös aktiivisesti lasten asioiden hoitoon. Tiiviitkään yhteydet eivät taanneet kotiin palaamista, sillä tutkimusaineiston 34 lapsesta 4 muutti takaisin vanhempiensa luo. Lapsista noin 20 % oli heitä, joiden luona vanhemmat kävivät vain harvoin. Syynä saattoi olla vanhempien oma sekava elämäntilanne tai he kokivat tunnetasolla vaikeana kohdata kotoa pois sijoitettua lastaan.</p> <p>Tutkimustulosten pohjalta todetaan, että kaikilla tutkimusaineiston lapsilla ja vanhemmilla säilyi sijoituksen aikana jonkinlainen yhteydenpito. Jos vanhemmat olivat kuolleet, muut sukulaiset pitivät yhteyttä lapseen. Sijoituksen alussa yhteys oli joko hyvin tiivistä tai sitten vain harvoin tapahtuvaa. Sijoituksen kestäessä pidempään yhteydenpito tasoittui eivätkä kaikkia lapset enää käyneet kotona niin usein kuin sijoituksen alussa. Tämä voi kertoa myös lasten ja vanhempien etäännyttämisestä toisistaan.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>huoltosuunnitelma</p> <p>ekosysteeminen ajattelu</p> <p>perheet - vanhemmat - lapset</p> <p>lapset - vanhemmuus - yhteydenpito</p> <p>lastensuojelulaitokset - lastenkodit</p> <p>lastensuojelu - lastenhuolto - huostaanotto</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			